

2.2. RELIGIONERNES DAG

Følgende artikel er skrevet af lektor Nina Rasmussen og adjunkt Kristine Rasmussen fra Svendborg Gymnasium og HF.

Artiklen handler om erfaringerne med at arbejde med et samtidsreligionsprojekt i gymnasieskolen og indeholder både overvejelser fra de to undervisere og respons fra to af de elever, der deltog i projektet.

For information om projektet kontakt Nina Rasmussen på : 9n@mail.dk.

På Svendborg Gymnasium og HF har vi typisk 14 klasser med religion på c-niveau, og vi har de seneste 2 år – og også det kommende skoleår – fået oprettet to B-niveauhold, hvilket vi selv tror er Danmarksrekord. Vi er 8 (kvindelige) religionslærere, der brænder for vores fag og har et tæt samarbejde med idé-, materiale- og forløbsudveksling. Vi har arbejdet på at gøre religionsfaget synligt og attraktivt, og "religionernes dag" er et af de initiativer, vi har taget i den forbindelse.

Første gang, vi afholdt religionernes dag på gymnasiet var temaet "Religion i det senmoderne samfund med særlig vægt på ritualernes betydning". Alle skolens religionselever havde op til dagen arbejdet overordnet med emnet ud fra fælles materiale, og på selve dagen, der strakte sig over 4 timer, deltog alle først i et fælles foredrag (v. Lene Andersen – om at konvertere til jødedommen), hvorefter eleverne klassevist fordeltes på workshops med indbudte oplægsholdere fortrinsvist fra lokalområdet. Som afslutning på dagen samledes alle igen til fælles foredrag i aulaen, nu v. Mikael Rothstein.

I år har vi fulgt samme struktur – med indledningsforedrag v. Marie Vejrup Nielsen, workshops med Asa-troende, Evangelist, Jehovas Vidner, buddhister, muslimer, en mormon, en Hare Krishna-repræsentant, en repræsentant fra kristen meditation samt Liselotte Hornemann Kragh fra firmaet "Livsceremonier". Afslutningsforedraget var med Tim Jensen og havde overskriften: "Afskaf religionsfriheden og indfør tvungen religionsvidenskabelig undervisning – også i Iran og USA". Dagens overskrift var "Er religion farlig?" – et tema, vi valgte efter nogen diskussion, da dét forløb, der ledte op til dagen var "fundamentalisme", og vi ikke mente, vi ville kunne få repræsentanter fra diverse trosretninger til at "byde ind" på den overskrift! I vores invitation skrev vi bl.a.:

Er det rigtigt, at muslimerne i Danmark i virkeligheden bare går og venter på en chance for at vælte demokratiet og indføre kalifatet med sharialovgivning og kvindeundertrykkelse til følge? Er det sandt, at Scientology hjernevasker de mennesker, som indfanges i bevægelsen, så de mister deres frie vilje? Er Jehovas vidner virkelig så følelsesmæssigt forkvaklede, at de uden at kny lader deres kære dø af blodmangel eller udstøde af familien, fordi Jehovas regler er vigtigere? Og passer det, at kristne er gammeldags, ensporede og uintelligente?

Fordommene om religioner og religiøse mennesker er mange og forskelligartede, men de udstiller dog ofte den pågældende religion som farlig i en eller anden forstand. Farlig for samfundet, fordi religionen menes at have fjendtlige intentioner over for omverdenen, og/eller farlig for individet, fordi religionen menes at gøre skade på de religiøse medlemmers psyke eller krop. Ikke mindst sidstnævnte fordom har også en lang tradition i vestlig filosofisk tænkning, hvor religionskritikken anført af folk som Marx, Nietzsche og Freud har rubriceret religiøse mennesker som psykisk svage eller syge individer.

Med "Religionernes dag" på Svendborg Gymnasium og HF vil vi gerne undersøge, hvilke fordomme nutidens religiøse mennesker møder i dagligdagen. Vi vil gennem foredrag, dialog og diskussion gå bag om nogle af disse fordomme, diskutere hvor de stammer fra, og om der overhovedet er hold i noget af det. Og måske det vil lykkes os at nærme os et svar på det overordnede spørgsmål: Er religion farlig?

Vi er fulde af taknemmelighed over, at så mange forskellige mennesker faktisk er villige til at bruge tid og kræfter på vores arrangement for blot en symbolsk erkendtlighed – og vil derfor også gerne have, at alle gæster føler sig hørt, respekterede og velkomne. Den fælles frokost har da også begge år været en oplevelse i sig selv, når der naturligt og nysgerrigt udveksles tros-erfaringer og –synspunkter – eksempelvis blev der sidste år sammenlignet rosenkranse.

Det hører med til beskrivelsen af dagens praktiske tilrettelæggelse, at det er elever fra B-holdene, der fungerer som værter og ordstyrere i de enkelte workshops – ligesom de forud for arrangementet udarbejder plakater, powerpoint-præsentationer og foldere som "appetitvækkere" til brug på c-holdene. På den måde har religionernes dag udover det faglige indhold også det formål, at B-eleverne aktiveres, gøres ansvarlige og får ejerskab til arrangementet, lige som de tydeligvis nyder at vise sig som netop B-niveauelever overfor c-klasserne.

Fagligt betyder religionernes dag dels at der i alle klasser – i hvert fald i et par moduler – bygges op til arrangementet med fælles tekster, referencerammer og diskussionsmuligheder, dels at vi oplever at

eleverne efterfølgende vender tilbage til oplevelser eller udsagn fra dagen. Det følgende er eksempler på 2 elevers "hurtigskrivning" om deres oplevelse af religionernes dag:

"Religionernes dag på Svendborg Gymnasium bestod af to foredrag, samt et indblik i forskellige religioner - herunder Buddhisme.

Foredragsholderne var Marie Vejrup og Tim Jensen. Begge så på religion med objektive briller, og blandede ikke deres eventuelle religiøse overbevisninger ind i deres faglige syn på religion. De havde begge nogle meget interessante holdninger og syn på religion, hvilket gjorde at man fik øjnene op for en masse nye ting, som man aldrig før at tænkt over. For eksempel danskernes måde at være religiøse på, da den slet ikke er så normal som man går rundt og tror - faktisk er den ret bemærkelsesværdig, da cirka 80 % af danskerne er medlem af Folkekirken, uden at være religiøse.

Begge foredragsholdere omtalte Jesus i det danske pas. Selvom Danmark fremstår som et land der er meget frisindet, går de alligevel ind og pådutter folk en masse ting - for eksempel ved at sætte Jesus i det danske pas, selvom mange af danskerne ikke tror på Gud og Jesus, og ikke har noget forhold til dem.

Ud over at være til de to foredrag, havde vi en buddhist ude, som fortalte om hans religion. Ifølge ham er buddhisme er en byg-selv religion, hvilket afspejler det senmoderne samfund - dog ser de ikke dem selv som værende en religion. Buddhisten fortalte at han stadig holder jul med salmer, juletræ, osv., hvilket jeg blev lettere chokeret over. Derudover stræber man i buddhismen efter at opnå varig lykke, med fokus på karma.

Alt i alt var religionernes dag en oplevelsesrig og meget spændende dag, hvor man fik øjnene op for nye ting og måder at se religion på."
Josefine

"Om religion er farlig er et interessant spørgsmål og interessant set i forhold til det senmoderne samfund. Samfundenes udvikling har også betydning for religionens rolle i de enkelte samfund - og i verdenssamfundet.

Globaliseringen er en vigtig faktor når man taler om farlig religion, for der er nemlig mange forskellige former og ved sammenstød (pga. globalisering) bliver folk konfronteret med noget de ikke forstår og ikke er vant til. Med globalisering bliver kulturforskelle tydeligere og forskelle i forhold til ytringsfrihed bliver vigtigere.

Ytringsfrihed er en af de ting som folk ser forskelligt på og er vant til i forskellig grad i forhold til religion. Dette illustreres også meget godt af både Muhammed-krisen og Marie Vejrup's eksempel med Jesus-sandalerne og de kristne irakere i Kvickly. Her er der sket sammenstød mellem folk der ikke har begrænset ytringsfriheden i forhold til religion og folk som med deres andre normer og vaner er blevet krænkede af ytringerne.

Religion er kultur eller kultur er religion? Forholdet mellem disse to størrelser er også forskelligt forskellige steder på kloden og i forskellige religioner. Som eksemplerne med ytringsfriheden viser, betyder kulturen i et land meget for hvordan men ser på religion og afbildninger af religiøse personer eller symboler. Og med globaliseringen er vi sikre på at få disse sammenstød.

Flere af de ting der karakteriserer det senmoderne samfund betyder også meget for hvordan religion opfattes mellem mennesker og hvad det kommer til at betyde, når verden bliver mindre og vi bliver mere blandede."

Louise

Indefra-udefra-synsvinklerne demonstreres tydeligt, når vi i programmet veksler mellem foredrag af religionsvidenskabsfolk og oplæg af repræsentanter fra de forskellige indbudte, religiøse grupper.

Vi fik en del medieomtale på arrangementet, både lidt af en mediestorm udløst af et læserbrev om Tim Jensens indlæg. Men også mere konstruktiv medieomtale idet Danmarks Radio – P4 stillede tidlig morgen på dagen for at interviewe en religionslærer og en B-elev, og at journalisten desuden benyttede de mange forsamlede trosretninger til mini-interviews af vore gæster, der resulterede i et program samme eftermiddag.

Så ud over, at vi knyttede kontakter til lokale religiøse repræsentanter fik vi også lavet lidt reklame for Svendborg Gymnasium - og en passant for vores nye tilbud om studieretning med biologi og religion. Og vi afholder helt sikkert "religionernes dag" igen til næste år.

